

Wprowadzenie

W oddawanym w ręce Czytelników numerze czasopisma „Zeszyty Naukowe Ochrony Zdrowia. Zdrowie Publiczne i Zarządzanie” zaproszeni Autorzy – znawcy przedstawianych zagadnień – omawiają kilka niemal epidemicznie narastających zagrożeń zdrowotnych notowanych w wielu krajach, w tym w Polsce. Opracowania pozwalają na ocenę wagi i rozmiaru tych problemów mających poza aspektem zdrowotnym również znaczenie społeczne i ekonomiczne. Artykuły wskazują na wielowymiarowość tych zagrożeń, kładąc szczególny nacisk na aspekty zdrowotne, gdyż zdrowie obywateli jest nieodzownym warunkiem rozwoju kraju.

Wskazane problemy zdrowotne pozostaną aktualne przez następne dekady, a ich rozwiązanie wymaga nie tylko wiedzy i fachowych działań całego systemu ochrony zdrowia, lecz także zaangażowania całej społeczności, w szczególności władz samorządowych i rządów, a nierzadko również współpracy międzynarodowej.

Szybkie starzenie się naszego społeczeństwa to zarówno obciążenie placówek opieki zdrowotnej, jak i problem systemu służb społecznych i funkcjonowania gospodarki kraju. Sytuację pogarsza fakt, że w Polsce brak jest integracji świadczeń zdrowotnych z systemem pomocy społecznej oraz rozwiązań systemowych dotyczących opieki nad chorymi z otępieniem, których liczba przekraczała już 600 tysięcy.

Z kolei szybkie tempo życia i przemiany społeczne powodują znaczący wzrost zaburzeń psychicznych, głównie depresyjnych, zwłaszcza u młodzieży wymagającej dostępu do leczenia psychiatrycznego. Ocenia się, że liczba osób młodych wymagających tej opieki wynosi ponad 400 tysięcy, a liczba samobójstw w grupie wiekowej 15–19 lat jest jedną z najwyższych w krajach Unii Europejskiej.

Ruchy antyszczepionkowe to nie tylko brak wiedzy wiodącej do zaprzeczenia skuteczności szczepień, które zminimalizowały częstość występowania chorób zakaźnych, lecz także czynnik, który będzie rzutować na stan zdrowia naszego społeczeństwa i rozwój gospodarczy.

Antybiotykooporność to wynik albo braku wiedzy personelu medycznego, albo asekuranctwa i wiary w zapobiegawczą moc terapii antybiotykowej. Prowadzi do uczynienia nas bezbronnymi w obliczu poważnych zakażeń, ale to również czynnik wpływający na ekonomiczne aspekty rozwoju kraju.

Reasumując, ten przegląd nasilających się zagrożeń zdrowotnych powinien skłonić zarządzających systemem ochrony zdrowia do ustalenia priorytetów działań, które im będą zapobiegały.

Andrzej Wojtczak